

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Par izdevumu atbildīgā nodaļa: Apmeklējumu
un publikāciju nodaļa
EESC-2015-82-LV

www.eesc.europa.eu

© Eiropas Savienība, 2015. gads
Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta.

Print
QE-01-15-875-LV-C
ISBN 978-92-830-2996-0
doi:10.2864/0629

Online
QE-01-15-875-LV-N
ISBN 978-92-830-2987-8
doi:10.2864/30852

LV

Uzziniet,
ko **EESK**
var darīt **jūsu labā!**

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Kas ir Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

EESK atšķiras no pārējām ES struktūrām. Tā ir unikāls konsultāciju, dialoga un viedokļu sašķaņošanas forums, kurā darbojas pārstāvji no dažādām organizētās pilsoniskās sabiedrības jomām, ieskaitot gan darba devējus, gan arodbiedrības un dažādas grupas, piemēram, profesionālās un sabiedriskās apvienības, jaunatnes organizācijas, sieviešu tiesību un patērētāju tiesību aizsardzības grupas, vides aktivistus un daudzus citus.

EESK vienmēr bijusi būtiska ES sastāvdaļa. Tā izveidota 1957. gadā ar Romas līgumu, lai konsultētu ES lēmumu pieņēmējus un jebkuram Eiropas iedzīvotājam dotu iespēju ietekmēt Eiropas attīstību.

Kas ir organizēta pilsoniskā sabiedrība

Organizēta pilsoniskā sabiedrība aptver visas grupas un organizācijas, kuru dalībnieki sadarbojas, — neatkarīgi no tā, vai tas notiek vietējā, valsts vai Eiropas līmenī. Šīs grupas bieži darbojas kā starpnieki starp lēmumu pieņēmējiem un iedzīvotājiem un dod cilvēkiem iespēju aktīvi iesaistīties savu dzīves apstākļu uzlabošanā.

EESK pamatzdevums

EESK mērķis ir gādāt, lai ES politikas veidošana un likumdošana būtu demokrātiskāka, efektīvāka un patiešām atspoguļotu ES iedzīvotāju vajadzības.

Komitejas trīs galvenie uzdevumi ir šādi:

- konsultēt Eiropas Parlamentu, Padomi un Eiropas Komisiju;
- panākt, lai pilsoniskās sabiedrības organizāciju viedokli uzklausītu Briselē, un uzlabot šo organizāciju zināšanas par ES tiesību aktu ietekmi uz ES iedzīvotāju dzīvi;
- atbalstīt un stiprināt organizēto pilsonisko sabiedrību Eiropas Savienībā un ārpus tās.

Komitejas kodols ir tās locekļi

EESK atrodas Briselē, un Komitejā darbojas 350 locekļi no 28 ES dalībvalstīm. Locekļi pārstāv visas sociālās un profesionālās jomas, un viņiem ir plašas zināšanas un pieredze. Uz piecu gadu pilnvaru termiņu viņus amatā ieceļ Padome pēc dalībvalstu ieteikuma, taču Komitejā viņi darbojas neatkarīgi, visu ES iedzīvotāju interesēs. Locekļi Briselē neuzturas visu laiku: vairums no viņiem turpina savu darbu dalībvalstīs, un tas nozīmē, ka viņi saglabā saikni ar savas valsts iedzīvotājiem.

Kā darbojas EESK

Daudzās jomās Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai, izstrādājot jaunus tiesību aktus, ir juridisks pienākums konsultēties ar EESK. Komiteja analizē tiesību aktu priekšlikumus un izstrādā **atzinumus**, pamatojoties uz locekļu vienošanos.

Papildus tam EESK pieņem **pašiniciatīvas** atzinumus jautājumos, ko locekļi uzskata par svarīgiem ES iedzīvotāju interesēs. Komiteja sagatavo arī **izpētes** atzinumus, ko lūdz izstrādāt ES likumdevēji, kad vēlas uzzināt pilsoniskās sabiedrības viedokli, turklāt par svarīgiem jautājumiem EESK publicē informatīvus ziņojumus. EESK arī projektu veidā izstrādā idejas, kas atspoguļo pilsoniskās sabiedrības vajadzības, un sistemātiski vērtē ES tiesību aktu ietekmi.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā ir **trīs grupas**: Darba devēju grupa (I grupa), Darba ņēmēju grupa (II grupa) un Dažādu interešu grupa (III grupa). Uzdevums ir panākt šo grupu viedokļu saskaņu, lai EESK atzinumi patiesi atspoguļotu ES iedzīvotāju saimnieciskās un sociālās intereses.

- Darba devēju grupa (I grupa)
- Darba ņēmēju grupa (II grupa)
- Dažādu interešu grupa (III grupa)

Komitejā darbojas **sešas specializētās nodaļas**, kas pievēršas dažādām ES darba jomām, kurās ietilpst gan ekonomikas, gan sociālās lietas, piemēram, transportam, vides jautājumiem, iekšējam tirgum, ārējām attiecībām utt. Katrs no locekļiem atbilstīgi savām zināšanām strādā vismaz vienā no šīm specializētajām nodaļām:

- Ekonomiskās un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētā nodaļa (*ECO*),
- Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa (*INT*),
- Transporta, enerģētikas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializētā nodaļa (*TEN*),
- Ārējo attiecību specializētā nodaļa (*REX*),
- Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētā nodaļa (*NAT*),
- Nodarbinātības, sociālo lietu un pilsoniskuma specializētā nodaļa (*SOC*).

Specializētajās nodaļās Komitejas locekļi veic pamatdarbu, gatavojot atzinumus par ES tiesību aktu priekšlikumiem. Šajā procesā visiem dažādajiem dalībniekiem sarunās jānonāk pie **viedokļu saskaņas**. Tieši tāpēc EESK ir unikāla — tā, pamatojoties uz savstarpēju cieņu, izstrādā kompromisu, kas atspoguļo visu sabiedrības grupu intereses.

Komitejā ir arī **Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvā komisija (CCMI)***, kas ES rūpniecības nozarei ir ļoti palīdzējusi paredzēt globālās izmaiņas ietekmi un pielāgoties tai.

- Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvā komisija (CCMI)

Atzinumus apspriež un pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu EESK **plenārsesijās**, kas deviņas reizes gadā notiek Briselē. Pēc tam atzinumus nosūta ES lēmumu pieņēmējiem Parlamentā un Padomē kā Komitejas ieguldījumu likumdošanā, lai ietekmētu likumdevēju viedokli.

Komiteja ir izveidojusi trīs specializētus **novērošanas centrus**, proti, Vienotā tirgus, Darba tirgus un Ilgtspējīgas attīstības novērošanas centru, kā arī **koordinācijas komiteju**, kuras uzdevums ir koordinēt atbalstu ES izaugsmes un nodarbinātības **stratēģijai "Eiropa 2020"**.

- Vienotā tirgus novērošanas centrs (VTNC)
- Ilgtspējīgas attīstības novērošanas centrs (IANC)
- Darba tirgus novērošanas centrs (DTNC)
- Stratēģijas "Eiropa 2020" koordinācijas komiteja

Ik pēc diviem ar pusi gadiem EESK locekļi ievēl **priekšsēdētāju** un **divus priekšsēdētāja vietniekus**, kuri atbild par sabiedriskajām attiecībām un budžetu. Patlaban Komitejas priekšsēdētājs ir Žoržs Dasis (*Georges Dassis*) no Grieķijas (Darba ņēmēju grupa), un priekšsēdētāja vietnieki ir Gonsalu Lobo Ševjers (*Gonçalo Lobo Xavier*) no Portugāles (Darba devēju grupa) un Maikls Smits (*Michael Smyth*) no Apvienotās Karalistes (Dažādu interešu grupa).

*CCMI ir tradicionāli lietots saīsinājums no komisijas nosaukuma franču valodā (*Commission consultative des mutations industrielles*)

EESK priekšsēdētājs

2015. gada 7. oktobrī Žoržs Dasis (Darba ņēmēju grupa, Grieķija) kļuva par EESK 31. priekšsēdētāju. Sava pilnvaru termiņa laikā viņš ir izvirzījis mērķi veidot vienotu, demokrātisku, uz solidaritāti balstītu iedzīvotājiem tuvu Eiropu, kurā valda miers un labklājība. Plašāka informācija — priekšsēdētāja tīmekļa vietnē:

www.eesc.europa.eu/president

"Eiropa ir jāatjauno, Eiropa ir jāuzlabo un Eiropa ir jāstiprina, taču nevis sistēmu, struktūru vai abstrakciju, bet gan Eiropas iedzīvotāju labad."

EESK priekšsēdētājs Žoržs Dasis

EESK atzinumi attiecas uz daudzām dzīves jomām

Lai uzlabotu ES iedzīvotāju dzīvi, gandrīz 60 darbības gadu laikā EESK ir pieņēmusi tūkstošiem atzinumu. Tie izstrādāti gan par patērētāju aizsardzību no bīstamiem vai nepiemērotiem produktiem, gan par tiesību vienlīdzību visiem ES pilsoņiem, īpaši visnelabvēlīgākajā stāvoklī esošajiem, gan par labas prakses popularizēšanu dažādās jomās (piemēram, vide un enerģētikas politika), gan par demokrātijas, brīvības un cilvēktiesību principu sekmēšanu visā pasaulē.

Atzinumus var atrast šeit:
www.eesc.europa.eu/opinions

Eiropas jaunatne

Darbu ar jauniešiem (www.eesc.europa.eu/youth) EESK ir noteikusi par vienu no savām svarīgākajām prioritātēm. Kā piemērus tam var minēt šādas iniciatīvas:

- debates "Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi" (*Your Europe, Your Say!*) – kurās piedalās skolēni no visām ES dalībvalstīm:
www.eesc.europa.eu/YourEuropeYourSay/
- video konkurss "Europe in harmony":
www.eesc.europa.eu/video-challenge
- regulāri skolu un augstskolu apmeklējumi, kad EESK locekļi dodas uz izglītības iestādēm savās dalībvalstīs, lai skaidrotu, kā ES darbojas, un uzklausītu jauniešus.

Uzdevumi, kas jārisina Eiropai un EESK

"Eiropas Savienība ir piedzīvojusi tādu panākumu brīžus, ka to varētu uzskatīt par «κτῆμα ἐξ ἔδαι», t.i., sasniegumu uz visiem laikiem. Tas tā nav un nekad nebūs. Eiropas Savienība vienmēr būs jāsauglabā, jāatbalsta un jāattīsta. Mūs, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas locekļus, šis secinājums neapbēdina: mēs zinām, ka vēl ir daudz darāmā, un tāpēc mēs darbojamies visu veidu organizācijās, kas pārstāv Eiropas ekonomisko un sociālo jomu."

EESK priekšsēdētājs **Žoržs Dasis**

"Darbam, ko veic EESK locekļi, var būt būtiska nozīme Eiropas veidošanas procesā. Tāpēc mums ir jāpopularizē šā darba pievienotā vērtība, lai atspoguļotu ES iedzīvotāju reālās dzīves problēmas. Reāliem cilvēkiem ir vajadzīgi reāli risinājumi. Tāpēc mēs rosinām «going local» iniciatīvas, lai tuvinātos cilvēkiem un kopā rastu risinājumus."

EESK priekšsēdētāja vietnieks **Gonsalu Lobu Ševjers**

"Šajā Eiropai sarežģītajā laikā EESK mēģina atbalstīt civilizētas sabiedrības pamatpilārus — cieņa, brīvība, vienlīdzība, solidaritāte, pilsoņu tiesības un taisnīgums."

EESK priekšsēdētāja vietnieks **Maikls Smits**

EESK viedoklī ieklausās

EESK atzinumi reāli ietekmē ES politikas veidošanu. Eiropas Komisijas ziņojumi parāda, kā EESK viedoklis ir iekļauts būtiskās likumdošanas jomās. ES prezidentvalstis un dalībvalstis ir atzinīgi novērtējušas EESK darbu, un daudzas pilsoniskās sabiedrības organizācijas atzīst to interesēs padarītā darba lielo nozīmi.

Katru gadu EESK organizē vairāk nekā 200 sanāksmes Briselē un ES dalībvalstīs un publicē apmēram 200 atzinumus 24 valodās. Lai maksimāli izmantotu mijiedarbības iespējas, daudzi resursi Komitejai ir kopīgi ar citām ES struktūrām, piemēram, Reģionu komiteju, kas atrodas tajā pašā ēkā.

Gadu gaitā EESK ir guvusi daudzus panākumus. Tā pārliecināja ES vadītājus 2015. gadu izsludināt par Eiropas Attīstības gadu un ir uzņēmusies vadošu lomu pasākumos, kuru mērķis ir palīdzēt imigrantiem iekļauties Eiropas sabiedrībā. Jau septiņpadsmit gadus Komiteja organizē gadskārtējo Eiropas Patērētāju dienu. Tā nerimtīgi mudina Eiropas Savienību pievērst lielāku uzmanību jauniešu bezdarbam un nabadzībai, kā arī izaugsmei un uzņēmējdarbībai. EESK cenšas panākt, lai darba vietās vairāk atzītu sieviešu lomu, veidotu koordinētāku pieeju ES enerģētikas politikai, garantētu pārtikas drošumu un cīnītos

pret pārtikas izmešanu atkritumos, rosinātu proaktīvāku ES pieeju miera nostiprināšanai pasaulē, kā arī strādā pie vēl daudziem citiem jautājumiem.

EESK redzējums

EESK mērķis ir līdzās parlamentārajai demokrātijai Eiropā veicināt arī līdzdalības demokrātiju. EESK redzējumā sabiedrībā ir iekļauts un aktīvi iesaistīts ikviens. Tā ir sabiedrība, kurā iedzīvotāji var patiesi ietekmēt savas un savu bērnu nākotnes veidošanu, kurā jauniešiem ir cerības uz darbu un pienācīgiem dzīves apstākļiem un kurā iedzīvotāji jūtas uzklauti, iesaistīti, vienlīdzīgi savās tiesībās un droši savā ikdienas dzīvē.

Kopsolī ar laiku

Lai optimāli izmantotu iespējas iesaistīties dialogā ar ES iedzīvotājiem, jālieto jaunākās komunikācijas tehnoloģijas. EESK vienmēr cenšas aktīvi izmantot kā sociālos plašsaziņas līdzekļus, piemēram, *Facebook*, *Twitter*, *YouTube* un *LinkedIn*, tā arī tīmekļa žurnālus un videomateriālus, lai sasniegtu pēc iespējas plašāku sabiedrību, īpaši jauniešus. Plašāku informāciju atradīsiet EESK tīmekļa vietnē.

Mēs gribam, lai Eiropas iedzīvotājiem būtu pēc iespējas vieglāk mūs atrast un ar mums sazināties.

EESK tīmekļa vietne: www.eesc.europa.eu

Facebook: www.eesc.europa.eu/facebook

Twitter: www.eesc.europa.eu/twitter

YouTube: www.eesc.europa.eu/youtube

LinkedIn: www.linkedin.com/company/european-economic-and-social-committee

EESK priekšsēdētāja tīmekļa vietne:
www.eesc.europa.eu/president

